

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/4/2021
Identifikačné číslo spisu:	9516100096
Dátum vydania rozhodnutia:	08.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:9516100096.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu, a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci obvineného JUDr. M. B. a spol., pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 8. februára 2023 v Bratislave dovolanie obvineného JUDr. Q. K. podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Stely Očenášovej, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2018, sp. zn. 3 To/8/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného JUDr. Q. K. sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „súd“) rozsudkom z 20. júna 2017, sp. zn. PK-1T/20/2016 uznal obvineného JUDr. Q. K. (spolu s ďalšími obvinenými) za vinného v bode 5/ z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. a to na skutkovom základe, že

5/ JUDr. Q. K. dňa 12.02.2013 v čase od 14:31:40 do 14:34:00 h v priestoroch kancelárie sudcu Okresného súdu Trebišov JUDr. M. B. č. XX. nachádzajúcej sa na T.. poschodí budovy Okresného súdu v Trebišove, Námestie Mieru č. 838/2, sľúbil presne nešpecifikovanú peňažnú sumu sudcovi JUDr. M. B. ako úplatok za to, aby v súdnom konaní sp. zn. 4T/193/2012, týkajúcom sa obžalovaného V. K. uložil tomuto obžalovanému peňažný trest namiesto mu predtým trestným rozkazom zo dňa 28.11.2012 uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, pričom konkrétny druh trestu pri tomto súkromnom rozhovore s týmto sudcom aj dohadoval.

Súd prvého stupňa za to obvinenému JUDr. K. uložil podľa § 333 ods. 2, § 56 ods. 2, s poukazom na § 36 písm. j) a s použitím §38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona peňažný trest vo výmere päťtisíc eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne

zmarený obvinenému uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok.

Proti tomuto rozsudku podali obvinený JUDr. K., spolu s ďalšími obvinenými, a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) odvolania, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 21. marca 2018, sp. zn. 3 To/8/2017, podľa § 319 Tr. por. zamietol ohľadom obvineného JUDr. K..

Proti rozsudku najvyššieho súdu podal obvinený JUDr. K. prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. Stely Očenášovej, dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), i) Tr. por. s tým, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený vzhliadal porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v tom, že bolo vedené spoločné konanie s JUDr. B., čím mu bolo upreté právo navrhnúť a domáhať sa vykonaniu ďalších dôkazov, nasadením ITP bolo porušené jeho právo na súkromia pred jeho neoprávneným použitím.

Obvinený v ďalšej časti rozviedol dôvody porušenia jeho práv, keď súdy nesprávne vyhodnotili dôkazy, neprihliadajúc na dôkazy v jeho prospech.

Dovolaciemu súdu následne navrhol, aby rozhodol, že napadnutým rozsudkom, bol porušený zákon č. 166/2003 Z. z. ako aj ustanovenia § 2 ods. 1./, 2./, 7./, 10./ a 12./ Trestného poriadku a zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 3To 8/2017 zo dňa 21.3.2018 a rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. PK-IT/20/2016 zo dňa 20.6.2017.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie prokurátorovi, ktorý na podanie reagoval vyjadrením z 9. júna 2021, v ktorom uviedol, že hoci odsúdený uvádza konkrétne dovolacie dôvody podľa Trestného poriadku, tieto vôbec nekorešpondujú s podstatou namietaných výhrad voči napadnutým rozhodnutiam. Ním špecifikované výhrady a údajné nedostatky smerujú buď k správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu alebo spôsobu samotného vyhodnotenia jednotlivých vykonaných dôkazov.

Keďže nie sú u neho splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Trestného poriadku, navrhol preto dovolaciemu súdu podané dovolanie odsúdeného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), s prihliadnutím na nález ÚS SR z 5. 2. 2014, sp. zn. I. ÚS 217/2013 a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Na úvod je nutné ozrejmiť zloženie senátu.

Dovolací senát sa skladá z piatich členov (§ 18 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Zloženie päťčlenného senátu sa v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky [napr. č. k. I. ÚS 448/2016-57 (ďalej len „ústavný súd“)] spravuje rozvrhom práce najvyššieho súdu, ktorý je aktuálny v deň doručenia podania na súd (v intenciách najvyššieho súdu je smerodajný deň predloženia dovolania spolu s celým spisovým materiálom do podateľne najvyššieho súdu).

Dovolanie obvineného JUDr. K. bolo najvyššiemu súdu predložené 19. mája 2021, kedy bol aktuálny rozvrh práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2021. Do senátu 2 TdoV boli v tom čase zaradení predseda senátu - JUDr. Peter Hatala, , stáli členovia senátu - JUDr. Juraj Kliment JUDr. Jana

Serbová / Kostolanská/, JUDr. Pavol Farkaš, JUDr. Alena Šišková a náhradní členovia senátu - JUDr. JUDr. Martin Piovartsy a JUDr. Peter Štíft. Stálej členke senátu JUDr. Alene Šiškovej zanikla ku dňu 1. augusta 2021 funkcia sudcu (odchod do dôchodku), podobne aj JUDr. Piovartsymu k 1.1.2023. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pri určovaní členov senátu, ako aj náhradného člena platí striktná postupnosť vyplývajúca z rozvrhu práce. To znamená, že náhradní členovia nemôžu bez zákonného dôvodu (napr. vylúčenie v predmetnej trestnej veci podľa § 31 Tr. por.) preskočiť stálych členov, resp. predsedov senátu. Rovnako náhradní členovia s vyšším poradovým číslom nemôžu bez zákonného dôvodu predbehnúť náhradného člena s nižším poradovým číslom. V odvolacom konaní rozhodoval senát v zložení JUDr. Bargel, JUDr. Serbová a JUDr. Šišková a z toho dôvodu je vo veci JUDr. Serbová - Kostolanská vylúčená z rozhodovania. Na miesto chýbajúcich členov v senáte 2TdoV bol rozvrhom práce doplnený ako náhradný sudca JUDr. Petr Kaňa.

Najvyšší súd ďalej poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných vád. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (bližšie viď R 120/2012).

K namietanému porušeniu práva na obhajobu je potrebné uviesť, že konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadne porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Obvinený vyvodzoval porušenie práva na obhajobu z nevykonania dôkazov, ktoré však sám dovolateľ nekonkretizoval a najmä z hodnotenia dôkazov, ktoré súdy vyhodnotili, nie podľa jeho predstáv, čo však nemôže zakladať uvedený dovolací dôvod. Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

Treba podotknúť, že medzi práva obvineného nepatrí vyhovenie všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Je na súdoch zvážiť, či navrhnutý dôkaz považujú za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospejú k negatívnemu výsledku, sú povinné rozhodnúť o odmietnutí dôkazu.

Obdobný názor zastáva aj ústavný súd. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich

skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie ústavného súdu z 31. augusta 2004, sp. zn. IV. ÚS 252/04). Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené (uznesenie ústavného súdu z 11. júla 2012, sp. zn. II. ÚS 258/2012).

Dovolací súd zo spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa sa riadne zaoberal navrhnutými dôkazmi.

Pokiaľ ide o nepoužiteľnosť dôkazov /použitie ITP /a vedenie spoločného konania, s týmto sa vyrovnal i odvolací súd, keď konštatoval správnosť postupu súdu prvého stupňa. V tejto súvislosti je nutné dodať, že v dvojštánčnom súdnom konaní tvoria rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí závery súdu prvého stupňa, ktoré považuje za správne. Možnosť odkazu na rozhodnutie nižšieho stupňa je pritom súladné so zákonom aj podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu.

Pokiaľ ide o námietky smerujúce k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia, v prvom rade je potrebné zdôrazniť, že dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.). Nad rámec uvedeného je však nutné konštatovať, že odvolací súd sa správnosťou výrokov o vine a treste u obvineného zaoberal jednak poukazom na vyhodnotenie dokazovania súdom prvého stupňa (v tejto súvislosti dovolací súd opätovne pripomína jednotu odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa), ako aj zosumarizovaním skutočností, ktoré považoval za preukazujúce vinu okrem iného i obvineného, pričom reflektoval aj na námietky obvineného.

Ostatné námietky obvineného smerovali k polemike s názormi súdov nižšieho stupňa o jej vine a k rozsahu dokazovania.

Prípadný rozpor skutkového stavu s vykonaným dokazovaním by však bolo možné napádať jedine podľa § 371 ods. 3 Tr. por. prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti, ktorý však koná iba na podnet. Navyše hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, nepatrí pod žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený poukazovala na okolnosť, že bol monitorovaný nezákonne, obrazovo-zvukový záznam je nekvalitný.

V nadväznosti na uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Pokiaľ ide o namietané nasadenie ITP treba podotknúť, že dovolací súd príkazy sudcov pre prípravné konanie rozhodujúcich o danej otázke považuje za zákonné, spĺňajúce všetky atribúty zákonnosti (zahŕňajúcej v sebe legalitu, legitimitu i proporcionalitu takého zásahu do ústavných práv), pretože obsahujú všetky formálne i materiálne náležitosti vyžadované Trestným poriadkom a Ústavou Slovenskej

republiky. Napokon aj uvedené príkazy boli predmetom prieskumu Ústavným súdom SR pred tým ako vydal súhlas na stíhanie obvineného JUDr. B. / PL.ÚS 15/2014 zo 4. júna 2014.

Dovolací súd nezistil okolnosti odôvodňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Vzhľadom na to, že v rozsahu námietok neboli naplnené uplatnené dôvody dovolania, najvyšší súd pomerom hlasov 5:0 dovolanie obvineného JUDr. Q. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.